

MIKA
WALTARI

Femeia
și străinul

Traducere de George Sbârcea

POLIROM
2023

Cuprins

Partea întâi	5
Partea a doua.....	185

Acum însă, asista de o bucată de vreme la trezirea soției sale, care, în același timp, îl alun-gase cu desăvîrșire din viața ei tocmai pe el, soțul legitim. De săptămîni de zile îi pîndea. În nopțile lungi și pustii, ciulea deznădăjduit urechea ca să poată prinde cel mai mic zgomot, orice mișcare în casa copleșită de somn. Argatul se mutase iar în bucătărie fiindcă afară se lăsase frigul. De altfel, la ce bun ar mai căuta dovezi, cînd îi ajung cele ce aude în timpul nopții?

De data asta avea cu ce să-și alimenteze din plin imaginația bolnavă și aprinsă, iar gelo-zia ucisese într-însul și restul de puțină omenie cîntă îi mai rămăsese. În trupul lui moleșit și pătimaș stăruia, pe lîngă suferință, un fior de voluptate. Își uita toate necazurile și mizeriile, trezindu-se din somn în fiecare noapte.

În nopțile întunecoase de toamnă și în zilele chinuitor de lungi, făcea planuri peste planuri. Nici unul nu i se părea însă destul de bun. Un singur lucru era cert, că răzbunarea se afla acum în mîinile lui. Și se socotea pe deplin îndreptățit la ea. Bărbat înșelat, nenorocit, bolnav, care disprețuiește pe toată lumea și, de multe ori, se disprețuiește pînă și pe sine însuși. Nu-i poate contesta nimeni dreptul de a-și face singur dreptate și de a plăti cu vîrf și îndesat, pentru toate nedreptățile căzute asupra lui! Rău e doar că e silit să-și pună singur în aplica-re hotărîrea: de data asta nu pe jumătate, ci pe de-a-ntregul. Fiindcă dacă acest om neîn-chipuit de puternic continuă să trăiască pe mai departe, viața lui e într-o neconținută pri-mejdie. Se convinsese de ce e în stare, atunci cînd îl înșfăcase de grumaz. Îl bătuse și îl

ghiontise, nemernicul, puțin mai lipsise ca să-lucidă.

Trebuia să fie teribil de prevăzător ca să nu-l descopere înainte de vreme, fiindcă ar fi îngrozitor. Tremura din tot trupul său laș la gândul că l-ar putea prinde asupra faptei și că l-ar putea doborî înainte de a-l fi doborât el. Citise undeva că dacă amesteci sticlă mărunț pisată în mîncarea cuiva, asta produce o moarte lentă dar sigură, pentru că praful de sticlă perforază cu timpul pereții stomacului. Și avantajul e că nu lasă nici o urmă în exterior. Ar fi avut mare poftă să încerce, numai că mîncarea o gătea femeia, care le-o și împărțea, astfel că nu avea cum să ajungă la ea. S-ar putea să nimerească tocmai în grișul său, în propria lui prăjitură pulberea ucigașă. Brr! Asta i-ar mai lipsi!

Dar planul său nu era satisfăcător nici din alte puncte de vedere. Nu era destul de senzational și de dramatic. Dacă e vorba să se răfuiască cu femeia cea afurisită, care l-a batjocorit și i-a distrus viața, apoi să fie cel puțin o răzbunare vrednică de ea. Fiindcă, înainte de toate, pe femeie voia s-o pedepsească. O merita cu prisosință, odată ce își încuia în cușcă bărbatul legitim, îl chinuia și îl umilea cu asprimea și cu răceala ei. Trebuia deci să procedeze în așa fel încît păcătoasa să afle cui îi datorează pacostea care o va lovi. Întotdeauna se mîndrise cu puterea ei, dar de astă dată are să-i arate el cine este mai tare, cine e cel ce are dreptul să lovească și să se răzbune! Cu binele n-a izbutit s-o facă să înțeleagă cine e el, cît prețuiește, care e cel mai tare dintre

ei trei. Acum însă are s-o zdrobească, o va nimici pe creatura asta haină și trufașă!

Încercă apoi să-și imagineze procesul la curtea cu juri. Vedea în închipuire titlurile din ziare, scrise cu litere mari, și savura în tăcere rolul pe care avea să-l joace, situația sa dramatică. Bărbatul înșelat și chinuit îl ucide, într-un acces de furie legitimă, pe amantul nevestei sale. Să îndrăznească atunci să se mai mîndrească, atunci cînd rușinea ei va fi dată publicității. O femeie cultă, dintr-o familie bună, nu s-a sfiit să se desfrîneze cu propriul său argat, iar pe bărbatul ei legitim l-a ținut sub lacăt, izolat de lume, de orice posibilitate de tămăduire, de orice ajutor medical. I-a refuzat pînă și dreptul de a putea trăi o viață demnă de un om.

Își ticlui în amănunt apărarea și își potoli astfel, în cele din urmă, dorința bolnăvicioasă de putere și de publicitate. Era dispus să recunoască faptul că nu era sănătos și că doar din cauza bolii sale săvîrșise unele lucruri care n-ar fi fost permise. Dar nu era un om de rînd, ci, dimpotrivă, un suflet sensibil și complicat, în care orice jignire lua proporții exagerate. În nenorocirea lui, îl bîntuise în mai multe rînduri gîndul sinuciderii, mai ales în clipele cînd soarta vrăjmașă îl apăsa cu atîta putere, încît se dezgusta pînă și de propria sa ființă. Da, voise de multe ori să se omoare, dar puterea voinței și bărbăția lui îl opriseră pe marginea prăpastiei. Un bărbat adevărat nu fuge de suferință, ci o înfruntă și îndură loviturile destinului dacă nu se poate altfel – pînă și boala sau tragediile. Fiindcă sinuciderea e o fugă lașă și iresponsabilă.

Se stabilise la țară cu intenția de a începe o nouă viață, deoarece medicii îi recomandasera

un trai simplu și cumpătat. Încercase să se acomodeze la noile împrejurări, proiectase lucruri folositoare, de mari proporții, pentru înflorirea gospodăriei, dar soția lui a distrus totul prin neîncrederea și împotrivirea ei plină de încăpăținare. N-a realizat astfel nimic din tot ceea ce socotise el că e bun. Ar fi îndurat însă și această situație, fiindcă îi era dragă femeia și își juraseră unul altuia credință pînă la moarte. Cînd s-a dovedit însă că îl trădase în chip rușinos, că îl înșela cu un argat incult, cu un om de rînd, ba că mai și uneltește împotriva soțului ei legitim, n-a mai putut răbda. Paharul se umpluse și, într-o oarbă pornire de mînie, într-un moment cînd n-a mai fost stăpîn pe sine și nu și-a mai dat seama ce face, l-a ucis pe cel care îi murdărise căsnicia și viața.

Toate acestea vor face, fără doar și poate, impresie. Și dacă, pe deasupra, se va uita drept în ochii judecătorului și va declara calm că e dispus să suporte consecințele faptei sale, că nu are de gînd să se sustragă în nici un fel pedepsei, nu mai încapе îndoială că i se va da dreptate de către toți și că, în sfîrșit, vor înțelege cu cine au a face. Căci de cînd trăiește n-a avut parte decît de umilințe și de neînțelegere. Tremura de mulțumire cînd se gîndea la minunata satisfacție ce-l aștepta.

Iată, în cele din urmă, că se ivise și prilejul de a dobîndi tot ceea ce viața îi refuzase pînă acum. Ar fi un prost fără pereche și un laș nemaipomenit dacă n-ar profita de ocazie și nu și-ar împlini planul. Nu degeaba îl vizitase prin somn omul cu barbă căruntă, vedenia aceea înfricoșătoare, nu în zadar îi arătase tainița veche unde se afla ascunsă arma. Îi găsisse

o ascunzătoare bună acolo, sub podeaua de scînduri a șopronului, o înfășurase bine în zdreanța uleioasă, ca să nu ruginească, și așternuse peste ea tot felul de rămășițe. Cei ai casei umblaseră pe acolo de nenumărate ori de atunci, fiindcă așternuseră chiar acolo finul la uscat, dar nimănui nu-i trecuse prin minte să dea la o parte scîndura podelei. Toate sînt pregătite, numai de nu i-ar veni atît de greu să-și încordeze voința și puterea. De cîte ori nu voise să recurgă la fapte, însă pînă acum nu izbutise niciodată. Se temea că, dacă va mai sta mult în cumpănă, va nimeri prost prilejul și atunci totul are să se năruiască. Gemea, suspina și se zbătea în pat și, în chinul lui, căuta alinare în imaginile dezmațate de pe perete, fără să-l supere că sînt decolorate și murdărite de muște.

Bătrînul Hermann zăcea și el cu ochii deschși în patul său din cămara ce dădea în pridvor. Frunza mestecenilor prinsese rugină tot mai aprinsă și el simțea că nu mai are mult de trăit. Aerul umed îi apăsa greu plămîinii sleiți de putere și dimineța izbutea doar cu mari efortări să se tîrască pînă afară, în curte. Femeia îl îngrijea și, în cursul zilei, cînd avea o clipă de răgaz, se așeza pe marginea patului lui. Dar el zăcea nemișcat, cu respirația gîfiiitoare. Obrajii i se scofilciseră, iar pielea și nasul i se lungiseră parcă. Femeia îl mîngîia uneori pe frunte și îi înfășură bine pătura în jurul trupu-lui, ca să nu dîrdiie de frig. Asta îi făcea plăcere, de parcă prin atingerea duioasă a femeii s-ar fi strecurat în corpul lui uscat și rece un val de căldură vie.

— Sînt o povară pentru voi, murmura el și mustața căruntă îi tremura deasupra gurii decolorate.

Într-o zi, întorcîndu-se de la cîmp, cu cizmele pline de noroi și cu mîinile murdare de pămînt, Aaltonen își vîrîse capul prin deschizătura ușii. Bătrînul Hermann îi făcu semn cu mîna tremurînd să se apropie.

— Aș dori un sicriu bun și tare, spuse el cu glasul stins. Un sicriu solid și să mă îmbrăcați în hainele mele de sărbătoare. E drept că-i păcat de ele să putrezească în pămînt, dar treacă! Și să-i ospătați pe țărani cu mîncare și băutură, după obicei. Bani pentru pomană și înmormîntare am. Am agonisit cît trebuie pentru ele. Ai să-i găsești pe fundul lăzii. Și sub boarfele mele ai să mai găsești cinci livrete de economie, întocmite pe numele rudelor mele. N-am vrut să se ia la hartă pentru moștenire. Al șaselea e însă al ei, nu trebuie să afle nimeni...

Și, zîbind sleit, făcu un semn cu capul spre bucătărie, unde trebăluia femeia. Apoi urmă încet:

— Am scris pe numele ei jumătate din banii mei. Sîntem rude numai dinspre partea bărbatului ei, dar e totuna.

Văzînd uimirea lui Aaltonen, explică modest, nu însă fără o oarecare mîndrie:

— Nu sînt chiar atît de sărăntoc pe cît te așteptai, așa este? Tare mi-ar fi plăcut să-mi dezmoștenesc rudele, fiindcă nu sînt vrednice... Dar nu se cade. Le-a fost rușine de mine cînd am apărut în casa lor în veșminte roase. Mi-au așternut patul în bucătărie. Treaba lor... Știi vorba: sîngele apă nu se face. Nici eu nu pot să rup legăturile de sînge pe care le am cu dînșii. Jumătate din bani este a lor. Cealaltă jumătate însă să fie a ei. Fiindcă a îngrijit de ferma asta ca de un cămin al ei. Și fiindcă pe mine m-a omenit întotdeauna, cum se cuvine.